Liikennekaari

SKAL tiivistelmä muutostarpeista

Petri Murto

Liikennekaari korvaa tavaraliikennelain

LVM: ”Liikennekaari edistää kilpailun tasapuolisuutta henkilöliikennemarkkinoilla sekä henkilö- ja tavaraliikenteen palveluntarjoajien kilpailukykyä.”

- Liikennemarkkinoiden sääntely yhtenäiseksi laiksi.
- Tavoitteena luoda edellytykset liikennepalvelujen tarjoamiselle asiakaslähtöisesti sekä liikenteen digitalisaatiolle, uusille liiketoimintamalleille ja yrittäjyydelle.

© SKAL

Liikennekaari korvaa tavaraliikennelain

SKAL: ”Liikennekaari kumoaa tavaraliikennelain tarjoamatta tilalle säännöksiä, joilla varmistetaan kaikilta osin toimivat ja tasapuoliset kuljetusmarkkinat. Lakiesitys heikentää kuljetusmarkkinoiden toimivuutta kuorma-autoliikenteen harjoittajien kannalta ja nykyisten luvanvaraista traktori- ja pakettiautoliikennettä harjoittavien kannalta.”

- Eduskunnan tehtäväksi jää täsmentää esitystä kuljetusmarkkinoiden tarpeisiin sopivan luomiseksi.

© SKAL

SKAL:n tavoitteet liikennekaaressa

1. ”Ammattimaisen kuljettamisen määritelmä EU-asetuksen mukaiseksi”

- Ammattimaisen kuljettamisen määritelmään on liikennekaaressa lisätty **tulonhankkimistarkoitus**.
  - → **Lisäehto ei ole yhdenmukainen EU-asetuksen kanssa, joten se on poistettava.**
  - → **Laissa voidaan erikseen määritellä vain kulut kattava toiminta, kuten ns. kimppakyydit, jos tahtotilana on vapauttaa ne lupavelvollisuuden piiristä.**

© SKAL

SKAL:n tavoitteet liikennekaaressa

2. ”Pakettiautoille sallittava henkilökuljetukset pakettiautoliikenneluvalla”

- Liikennekaaren tavoitteena on yhdistää henkilöiden ja tavaroiden kuljettaminen. Esitys on ristiriidassa tavoitteensa kanssa, kun pakettiautolla liikennettä harjoittavien rekisteröitymismenettely ei oikeuta henkilökuljetuksiin samalla, kun takseille ja linja-autoille sallitaan tavaroiden kuljetus.
  - → **Rekisteröitymismenettely ei ulotu pakettiautoilla harjoitettavaan kabotaasiliikenteeseen. Toimijalla ei tarvitse olla pysyvää toimipaikkaa Suomessa, rekisteröitymistä ei valvota, eikä laiminlyöntiä ole sanktioitu, toisin kuin taksiluvan osalta on esitetty.**
  - → **Ammattimaiseen tavaran-kuljettamiseen yli 2 000 kiloa ja enintään 3 500 kiloa painavalla ajoneuvolla tulee olla pakettiautoliikennelupa, joka oikeuttaa myös taksiliikenteen harjoittamiseen.**

© SKAL

SKAL:n tavoitteet liikennekaaressa

3. ”Traktoriliikenne EU-asetuksen mukaiseksi”

- Liikennelupa vaadittaisiin, jos nopeus >60 km/h. Tämä on vastoin EU-asetusta 1071/2009, jossa lupavapautuksen rajana on 40 km/h. Kansallinen poikkeus mahdollinen vain, jos vaikutus kuljetusmarkkinoihin on vähäinen (kilpailuoikeudellinen arvio).
  - → **Traktoriyhdistelmillä kuljetetaan erityisesti maa-aineksia, joiden osuus kuljetetusta tavaramäärästä on n. 40 %. Luvanvaraisten traktoreiden määrä on n. 40 % koko luvanvaraisesta maansiirtokalustosta, joten esitetyn poikkeuksen vaikutus kuljetusmarkkinoihin ei olisi vähäinen.**
  - → **Arvioon vaikuttavat muutkin traktorikuljetuksia suosivat säännökset: polttoainemaksun alhainen taso, ei käyttövoimaveroa, ei katsastusta, eikä lakisääteisiä enimmäismassoja traktorikalustolle.**
  - → **Vähintään tulee noudattaa EU-asetusta, joka asettaa liikennelupavaatimuksen rajaksi 40 kilometriä tunnissa.**

© SKAL

SKAL:n tavoitteet liikennekaaressa

4. ”Soveltamisalan poikkeukset säädettävä lailla eikä asetuksella”

- Liikennekaari ei sisällä voimassa olevan lain mukaisia soveltamisalaa koskevia poikkeuksia. Lakiesityksen mukaan tavaraliikennelain **7 §**:n sisältämät poikkeukset lupavaatimuksista voitaisiin antaa valtioneuvoston asetuksella.
- Kun kyse on lain soveltamisalasta, menettely loukkaa yksilöiden ja yhteisöjen oikeusturvaa.

→ **Liikennekaaren tulee sisältää myös soveltamisalan poikkeukset ja lähtökohtaisesti sellaisena, kuin ne ovat voimassa olevassa laissa.**

© SKAL

SKAL:n tavoitteet liikennekaaressa

5. ”Liikennekaareen lisättävä luvanhaltijan ajoneuvoa koskevat vaatimukset sekä niiden laiminlyöntiä koskevat sanktiot”

- Tavaraliikennelaki sisältää mm. seuraavat ajoneuvoa koskevat vaatimukset, joiden rikkomisesta laissa on säädetty rangaistus:
  - ajoneuvo ilmoitettava ammattimaiseen käyttöön ajoneuvoliikennerekisterissä
  - ajoneuvon oltava luvanhaltijan yksinomaisessa hallinnassa
  - vuokratun ajoneuvon käyttämistä koskevat säännökset
  - liikenneluvan haltijan yhteystietojen merkintävaatimukset
- Kun liikennekaari säätää rangaistavaksi vain ”luvattoman liikenteen”, em. velvoitteita rikkoneelle ei koidu rikosseuraamuksia.
  - → **Liikenteessä käytettävää ajoneuvoa koskevat velvoitteet ja niiden sanktiot on mainittava myös liikennekaaressa.**

© SKAL

SKAL:n tavoitteet liikennekaaressa

6. ”Lain ja kabotaasiliikenteen valvonnan tulee jatkua poliisin ja tullin tehtävänä”

- Liikennekaareen sisältyvien säännösten ja määräysten valvonta ehdotetaan liikennekaaressa Trafin tehtäväksi.
- Trafin resurssit eivät riitä kokonaisuuden valvontaan, eikä tienpäällä tapahtuvaan valvontaan Trafilla ole edes edellytyksiä.
  - → **Laissa tulee mainita myös poliisin, tulliviranomaisen ja rajavartiolaitoksen velvollisuus valvoa lain noudattamista, luvatonta liikennettä sekä kabotaasisäännösten noudattamista tien päällä sekä rajanylityspaikoissa.**
  - → **Liikennekaaressa on lisäksi oltava kabotaasiliikenteen osalta viittaus EU:n tavaraliikenneasetukseen (1072/2009) valvonnan turvaamiseksi.**

© SKAL

SKAL:n tavoitteet liikennekaaressa

7. ”Kuljetusasiakirjojen esittämisvelvoite, kuljetuksen keskeytysoikeus sekä sanktiot lisättävä lakiin kuljetuksen laillisuuden sekä kabotaasiliikenteen valvomiseksi”

- Liikennekaaresta puuttuvat seuraavat tavaraliikennelain kohdat:
  - **29 §**: velvollisuus esittää mm. ajoneuvossa mukana oleva liikennelupa, kuljetuslupa, kuljettajatodistus tms. EU-asetuksen edellyttämä todiste, vuokrasopimus tai CMR-rahtikirja osoittamaan kuljetuksen laillisuutta ja kabotaasisäännösten noudattamista.
  - **30 §**: oikeus keskeyttää laiton kuljetus
  - **32 §**: sanktiot
- Poliisi ei voi puuttua pelkästään EU-asetuksen vastaiseen kuljetukseen eikä käynnistää rangaistusmenettelyä. Se tapahtuu Suomen lain nojalla.

  → **Kuljetusasiakirjojen esittämisvelvoite ja kuljetuksen keskeytysoikeus sekä niihin liittyvät sanktiot on lisättävä liikennekaareen.**

© SKAL

SKAL:n tavoitteet liikennekaaressa

8. ”Luvattoman liikenteen rangaistavuusraja pidettävä ennallaan”

- Liikennekaaressa luvattomasta ammattiliikenteen harjoittamisesta tuomittaisiin sakkoon tai enintään 6 kk:n vankeusrangaistukseen … **henkilö, joka *tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta* kuljettaa ammattimaisesti henkilöitä tai tavaroita tiellä ilman lupaa**
- Rangaistavuuskynnys on nostettu turhan korkeaksi, kun rangaistavuus edellyttää tuottamusarvioinnissa huolimattomuudelta törkeyttä.
- Valvontavaikeuksien vuoksi tämä vääristää kuljetusmarkkinoita.
  - → **Säännös on muutettava muotoon; ”Joka tahallaan tai huolimattomuudesta kuljettaa…**
  - → **Rikostutkinnan ja pakkokeinojen käytön mahdollistamiseksi luvattomasta liikenteestä tuomittava enimmäisrangaistus tulee korottaa kuudesta kuukaudesta enintään 12 kuukauteen vankeutta.**

© SKAL

SKAL:n tavoitteet liikennekaaressa

9. ”Luvanhaltijoiden vuosivalvonta myös osaksi Liikennekaarta”

- Taksiliikennelupa olisi voimassa toistaiseksi, ja henkilö- ja tavaraliikenneluvat 10 vuotta.
- Lakiesityksestä puuttuu tavaraliikennelain 21 b §:n vaatimus vuotuisesta viranomaisselvityksestä liikennelupaedellytysten toteutumisesta yrityksissä. Vaikutuksia ei ole arvioitu esityksessä.
- Vuotuisen lupavalvonnan tuloksena yhteiskunta on varmistanut miljoonien eurojen verotulot kevyin hallinnollisin kustannuksin. Liikennelupa on peruttu 2014-2015 yli 400 yritykseltä ja yli 1 000 yritystä on maksanut verovelkansa vuosivalvonnan tuloksena.
  - → **Myös pakettiautoliikenneluvan tulee olla toistaiseksi voimassa. Tämä on kannatettavaa lupahallinnon keventämistä.**
  - → **Liikennelupaedellytysten vuosivalvonta tulee säätää osaksi liikennekaarta.**

© SKAL

SKAL vaikuttaa aktiivisesti päättäjiin, jotta Suomeen saadaan laadukas liikennekaari

”1.7.2018 voimaan tulevalla lailla luodaan tasapuoliset ja toimivat henkilöiden ja tavaroiden kuljetusmarkkinat Suomessa”

- Tarkoitus on tehdä useamman vuosikymmenen ajaksi eri kuljetusmuodot yhdistävä liikenteen markkinalaki, joka kohtelee yhdenvertaisesti kaikkia kuljetusmarkkinoilla toimivia yrittäjiä ja yrityksiä.
- Nyt on eduskunnan velvollisuus käydä läpi esitetyt muutokset ja tehdä liikennekaarta koskevaan hallituksen esitykseen tarvittavat muutokset.

© SKAL

Kaksien markkinoiden syntyminen torjuttava

Kiitos

